

Årsrapport for Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) sept. 2017 til sept. 2018

1.0 Innledning

Styret har vedtatt at årsrapportene skal dekke perioden mellom årsmøtene som holdes i september hvert år. Styreleder Steinar Høiback har hatt hovedansvaret for årsrapporten frem til 11. juni da han ble permittert på grunn av flytting til utlandet for et år. Fra 11. juni overtok nestlederne Finn Bjørnar Lund og Gro Nylander for perioden frem til 3. september.

Besteforeldrenes klimaaksjon (BKA) preges av god aktivitet. Flere lokallag med mange lokale aktiviteter har kjennetegnet BKA.

2.0 Medlemstall

BKA hadde pr. 8.9. 2017, 1580 medlemmer, og vi hadde pr. 1.9.2018 1922 medlemmer. Noe av grunnen til økningen av medlemstallet er medieomtalen vi fikk som partshjelpere i rettsaken, og aktiv innsats fra enkeltmedlemmer.

3.0 Styret

Styret hadde følgende medlemmer i perioden fram til årsmøtet 2018:

Steinar Høiback, Asker (styreleder til og med 11.6.2018), Finn Bjørnar Lund, Oslo (nestleder) Gro Nylander, Oslo (nestleder), Christian F. Holst, Buskerud (økonomiansvarlig), Kristin Aspelund, Oslo, Kåre Eie, Kristiansand, Brita Helleborg, Grenland, Gunnar Kvåle, Bergen og Nina Weidemann, Trondheim.

Det nyvalgte sentralstyret hadde sitt første styremøte 16.10.2017, hvor det ble bestemt å fordele oppgaver og ansvar knyttet til de enkelte prioriterte ansvarsområdene, se referat: <http://www.besteforeldreaksjonen.no/wp-content/uploads/2017/11/revidert-referat-fra-sentralstyremøte-16.10.2017.pdf>

3.1 Oppgaver og kontaktpersoner

Oppgavedelegeringen som særlig ble knyttet til årsmøtevedtakene har vært et heldig grep, og har medført at aktivitetene har fått kontaktpersoner, også utenfor Sentralstyret, med ansvar for hver sine respektive områder. Dette har medført større engasjement og bedre lokal forankring. Disse har hatt oppgaver som kontaktpersoner siste året:

- **Strategisk plan:** Steinar Høiback i samarbeid med Halfdan Wiik og Gunnar Kvåle
- **Karbonavgift til folket (KAF):** Brita Helleborg
- **Jernbanekampanjen 2017/2018:** Otto Martens i samarbeid med Halfdan Wiik, Finn Bjørnar Lund og Kristin Aspelund
- **Den digitale utviklinga:** Knut Bryn
- **Samarbeid med Miljøagentene:** Ivan Chetwynd
- **Delingsmodell for klimakunnskap:** Harald Smedal

- **Plastposeforbud:** Kåre Eie
- **Jødahlsmåsan:** Astrid Sandvik
- **Lokallagssamling:** Nina Weidemann

3.2 Lokallagssamling, lørdag, 9. mars

44 medlemmer deltok, og 11 lokallag og grupper var representert: Levanger, Trondheim, Molde, Bergen, Beitostølen, Oslo, Drammen, Grenland, Haugalandet og Agder. I tillegg møtte kontaktpersoner fra Helgeland, Sandefjord, Fredrikstad og fra Boden i Sverige. På flere av disse stedene planlegges grupper eller lag. I de største byene er det godt etablerte lag som har faste medlemsmøter, åpne møter, klimakafe, stands, festivaler og andre gatemarkeringer. Flere lag samarbeider godt med andre miljøorganisasjoner, gjerne de som er tilsluttet Klimavalgalliansen. BKA har flere flittige skribenter rundt omkring som sender innlegg til lokalpressen. Erfaringen er at det er lettere å få inn innlegg der enn i riksavisene. På mindre steder kan aktiviteten være mer sporadisk og delvis ligge nede i perioder, noe som kan bunne i færre ildsjeler å spille på og lange avstander. Kreative råd og tips ble formidlet til folk i oppstartsfasen, særlig ble sang og musikk framhevet som vitalisering av budskapet vårt.

4.0 Nettside og nyhetsbrev

På nettsida er det i årsmeldingsperioden publisert over 200 nyhets saker, med direkte eller indirekte tilknytning til Besteforeldreaksjonen – bl.a. medlemmers innspill i media, organisasjonens prioriterte saker og aktiviteter rundt om i landet. Det legges vekt på å presentere bakgrunnsinformasjon og formidling av ny klimakunnskap. Alle nyhets saker på nettsida blir også videreformidlet på facebook-sida. Besteforeldreaksjonens nyhetsbrev sendes på epost hver 14. dag, til medlemmer og andre som har meldt sin interesse. Nyhetsbrevet inneholder siste nytt, og det kan registreres sterkt økt aktivitet på nettsida etter hver utsendelse.

Statistikken viser at nettsida hadde vel 70 000 besøk i løpet av året, fordelt på 14.400 besøkende. Det er en økning på 15 % siden forrige år.

5.0 Lokallagsaktiviteter

Det vil bli for omfattende å gjengi sammendragene av hver av årsrapportene fra lokallagene her. Du finner utdrag av disse på www.besteforeldreaksjonen.no

Det er gitt enkelte bevilgninger fra sentralt hold til lokale aktiviteter. Sentralstyret vil bidra til gode lokalaktiviteter med de økonomiske ressurser vi rår over og imøteser søknader fra lokallag og ikke minst lokale grupper som ikke har annen økonomisk støtte til BKA-aktiviteter. Nedenfor nevnes noen korte inntrykk fra lokale lag og grupper.

5.1 Tromsø og omegn

Tromsø har nylig etablert lokallag etter besøk av Steinar Winther Christensen. Etter stiftelsesmøtet har det vært avholdt ett styremøte. Toril Synnøve Jensen er styreleder.

5.2 Helgeland

Her har BKA fått en kontaktperson, Tone Toft.

5.3 Drammen og omegn

Drammen og omegn har egen facebook-side, lagt vekt på arbeidet med Klimafestivalen §112, delt ut informasjonsmateriell, hatt kronikker og avisinnlegg, gjennomført samtaler med og informasjonsbrev til stortingskandidater. En broderiutstilling har vekket stor oppmerksomhet og blitt satt opp i samarbeid med lokalgrupper i andre deler av landet.

5.4 Bergen og omegn

I tillegg til diverse nyhetsbrev til medlemmene og stor aktivitet før Stortingsvalget kan nevnes: Godt samarbeid med andre miljøorganisasjoner om "Vardebrenning til støtte for LoVeSe", Markering av Earth Hour; March for Science, deltakelse i 1. mai toget, innsamling til søksmål Arktis og en simulert rettsak om søksmålet. Visning av dokumentarfilmen "Sunshine Stories". I forbindelse med prosjektet "Folkeopplysning" har det vært gitt flere foredrag av BKA medlemmer: Harald Smedal på Henie Onstad Seniorsenter; Halfdan Wiik for Forum for vitenskap og demokrati, Hjalmar Svae for Lions Club. Gunnar Kvåle besøkt flere senioruniversiteter i Hordaland med et foredrag om «Klima og Helse». Lokallaget Bergen/Hordaland hadde 163 medlemmer pr. 31/12-17.

5.5 Trondheim

Aktiviteten i 2017 har vært bra: Demonstrasjoner på Nordre gate med sang og spill. Det blir stadig enklere å komme i kontakt med forbipasserende som tar i mot løpesedler. Temaet klima engasjerer etterhvert flere. Året startet med en serie politikermøter i Litteraturhuset hvor stortingskandidater ble utfordret, ett parti ad gangen. Møtene ble satt pris på av politikerne. Etter hvert færre møter med eksterne foredragsholdere, ikke så lett å "fylle salen". Elisabeth Finne har fungert som leder av gruppen. Rundt seg har hun hatt den "harde kjerne" på 6 personer. I "Sanggruppen" er vi tilsammen omlag 20. Hva hadde vi gjort uten Ola Dimmens utrettelige pågangsmot hva gjelder å produsere relevante tekster, samt entusiastisk fremføring. Medlemsverving er fortsatt et sårt punkt. Ikke lett å få nye medlemmer.

5.6 Grenland

April 2017 til april 2018:

BKA gikk i 1. mai togene i Porsgrunn og Skien. Klimakafe i Meierigården i Porsgrunn første mandag i måneden Klimafestival ble arrangert med mange arrangementer. Vi har deltatt på møter hos andre foreninger og politiske parti og presentert BKA sin oppfatning av klimautfordringene. Sammen med Klimavalgalliansen ble det arrangert utspørring av stortingskandidater fra Telemark på miljø og klima i Skien. Strandryddedag ble gjennomført

5.7 Oslo og omegn

Lokallaget har i perioden mars 2017 til mars 2018 arbeidet med bl.a.: Stortingsmarkeringer hver måned med aktuelle løpesedler og klimakafé, stortingsvalget i 2017 med minidebatter mellom politikere og deltakelse på Arendalsuka. Samarbeidet med andre organisasjoner om:

Vendepunkt-demonstrasjon i regi av Klimavalgalliansen, og klimasøksmålet og rettsaken i november 2017, klimalyrikk på Det norske teatret, innsats for å redde myra Jødahls-måsan, , Broen til framtiden, Skaperverkets dag, 1. mai-tog, og møte om miljø og militarisme. Norges skiforbund, Skiforeningen og Den norske turistforening er oppfordret til tydelig engasjement i klimasaken uten nevneverdige resultater så langt. Medlemstallet i Oslo og omegn er 632.

5.8 Klimafestivaler

Klimafestivalen er et initiativ frå Norsk klimanettverk. Festivaler er arrangert i samarbeid med andre organisasjoner i bl.a. Trondheim, Molde, Bergen, Grenland, Drammen og Oslo.

6.0 Klimasøksmålet mot staten

Klimaretsaken var en arbeidskrevende sak for Sentralstyret. Ved starten av saken i Oslo tingrett 14.11.17 ble det stor oppmerksomhet rundt en inngang som for øvrig var pyntet med en is-skulptur der Grunnlovens § 112 var gravert inn i isen. Denne paragrafen var som kjent hovedgrunnlaget for søksmålet.

Vår partsrepresentant i rettsalen var tidligere høyesterettsdommer og BKA-medlem Ketil Lund. Han holdt et godt innlegg der han gikk i rette med regjeringsadvokat Sejersteds hentydning om at rettsaken oppleves som et skuespill og en rettsliggjøring av gjeldende politikk. Dommeren sa seg uenig i dette under oppsummeringen siste dag og Regjeringsadvokaten innrømmet rettsakens betydning.

Steinar Winther Christensen, Knut Bryn og Halfdan Wiik dekket rettsaken med daglige innlegg på BKAs nettside og You Tube. Denne dekningen ble mottatt med stor interesse blant våre medlemmer, og det viste potensialet ved riktig og god bruk av medier som YouTube.

Det var stor medieinteresse for søksmålet. Engelske, sveitsiske og franske intervjuer medførte at BKA også ble markedsført utenlands. BKA ble også intervjuet av Greenpeace international. Styreleder ble intervjuet av God Morgen, Norge i TV 2 29.11. der vi fikk anledning til å presentere vår organisasjon.

Som kjent tapte vi deler av søksmålet. Saken ble anket med anmodning om å ta den direkte til Høyesterett på grunn av sakens prinsipielle stilling.

Dette ble avvist av Høyesterett den 13.4.2018. Borgarting lagmannsrett har satt 5.11.2019 som startdato for ankebehandlingen. Ventetiden er ikke nødvendigvis en ulempe. Forhåpentlig vil tida og økt kunnskap vil arbeide for vår sak.

7.0 Samarbeid med andre organisasjoner.

Følgende organisasjoner bør her nevnes spesielt: Klimavalgalliansen og samarbeidet om «Broen til framtiden», ForUM for utvikling og miljø, Miljøagentene, Naturvernforbundet, Fremtiden i våre hender, Greenpeace og Natur og Ungdom.

7.1 ForUM for utvikling og miljø.

Fra sentralt hold har BKA som tidligere samarbeidet med ForUM ved ForUMs klimagruppe i et samarbeid med de aller fleste NGO'ene på klimafeltet i Norge. Gjennom ForUM har BKA hatt møter med klimaministrene og vært med på felles høringsuttalelser om regjeringens klimapolitikk (se : <http://www.forumfor.no/>) og klimamål.

BKA fikk via vårt medlemskap i ForUM, møter med norske myndigheter. 24.1.2018 møtte styreleder FNs spesialutsending for arktiske spørsmål, Jan Dusik. Her ble vårt syn på olje og gassutvinning i Arktis framført. Finn Bjørnar Lund har vært fast kontaktperson for BKA og samarbeidet med Gunnar Kvåle om BKA sin posisjon.

7.2 Klimavalgalliansen

Dette er en allianse i forlengelsen av Klimavalg 2013 som BKA tok initiativ til.

Klimavalgalliansen er en partipolitisk uavhengig allianse med over 60 organisasjoner som mobiliserer for å få klima høyere opp på den politiske dagsorden.

(www.klimavalgalliansen.no). Finn Bjørnar Lund har vært representant i Fellesutvalget for alliansen fram til februar 2018 da Gunnar Lingjerde tok over rollen. Gunnar er også BKA sitt medlem i utvalget for «Broen til framtiden», den store, årlige dagskonferansen i februar/mars.

7.3 Miljøagentene

BKA har samarbeidet med Miljøagentene i en årrekke om praktiske aktiviteter. Ivan Chetwynd holder tak i samarbeidet på vegne av BKA.

7.4 Greenpeace

Samarbeidet med Greenpeace har vært omfattende siste året, særlig om søksmålet mot staten som Greenpeace tok initiativ til sammen med Natur og Ungdom. I Arbeidsgruppa Klimasøksmål Arktis og foreningen Grunnloven § 112 har BKA vært representert i siden den ble etablert. BKA -medlemmer har gitt gode bidrag til finansiering..

7.5 Natur og Ungdom (NU)

I tillegg til samarbeidet med NU i forbindelse med rettsaken må nevnes at BKA deltok på årsmøtet for Natur og Ungdom i Fredrikstad 7.1.2018 etter invitasjon. BKA's styreleder holdt en hilsningstale.

7.6 BKA i offentligheten

BKA sin hjemmeside er en stadig viktigere informasjonskanal til medlemmene. Se p. 4.0 .

Det er dessuten publisert en lang rekke artikler i aviser og digitale medier av medlemmer.

21.mars orienterte vi om BKA for ca. 150 fremmøtte i Sarpsborg på invitasjon fra Sarpsborg Seniorakademiet.

7.7 Statoils generalforsamling

Også i år har selskapet fått sterke motinnlegg mot oljeleting fra BKA ved vår representant Guttorm Grundt. Statoils navneforandring til Equinor har heller ikke gått upåaktet. De har møtt sterk kritikk for sitt forsøk på å grønnvaske navnet. Samtidig har de startet en prosess for oljeleting i Den store australske bukten. Etter initiativ fra Halfdan Wiik og Mette Newth har BKA har gjennom to annonser i australske aviser protestert og uttrykt solidaritet med lokalsamfunn.

7.8 Annet internasjonalt

Det siste året har BKA bl.a. hatt kontakt med tilsvarende organisasjoner i Sveits, Holland og England. Særlig har det vært interesse for søksmålet som BKA er med på mot staten om oljeboring i Arktis.

7.8 Arendalsuka

Nå i august 2018 deltok vel 15 personer fra BKA på Sørlandet og gjorde seg sterkt bemerket. Denne gang med barnevogn i gammel Kopreitan-stil etter en ide og medvirking fra Linda Parr. Ola Dimmen og sangen var som vanlig med og skapte god stemning og oppmerksomhet.

8.0 Økonomi/regnskap

BKAs økonomi har i 2017 vært tilfredsstillende. Årsresultatet visert et overskudd på driften. Dette overskuddet er tilført egenkapitalen. Det ga oss en god start for aktivitetene i 2018.

Vil takke vår utmerkede organisasjonssekretær, Bjørghild Des Bouvrie, som har gjort en glimrende jobb for BKA på mange felt. 2017-regnskapet ble, som tidligere, ført av henne.

Fra 1.1.2018 har vi tatt i bruk regnskapssystemet Fiken. Det er et enkelt system som brukes av både bedrifter og mange foreninger. Det gir oss enklere purremuligheter siden systemet holder oversikt over manglende innbetaling av kontingent. Med Fiken har vi også kunnet ta i bruk OCR/KID-nr på kontingentfaktura. Dermed blir slike innbetalinger automatisk overført fra Cultura bank til Fikensystemet og riktig postert. Det har vært noen utfordringer i innkjøringsfasen, men det har gått seg til. Vi registrerer at av de som har mottatt purringer så er det ca 50% som har lest eposten med purring. Fikensystemet gir oss også mulighet til å sende purring via sms.

Momskompensasjon. Også i år søker vi om momskompensasjon fra Lotteritilsynet. For 2017 fikk vi utbetalt kr 20.000,- i kompensasjon.

Årsrapporten etter sentralstyremøtet 3. september 2018 er avsluttet 03.09.2018

For Sentralstyret

Steinar Høiback, styreleder

Gro Nylander og Finn Bjørnar Lund (nestledere)